

Aan de voorzitter van Provinciale Staten van Gelderland

Datum : 1 juni 2024

Van : Eric van Kaathoven (SP) Charlotte de Roo (GroenLinks)

Onderwerp: Varend ontgassen: verbod, handhaving en fraude

Inleiding

Varend ontgassen wordt stapsgewijs verboden. Voor de eerste groep stoffen gaat het landelijk verbod in Nederland in op 1 juli aanstaande, jaren nadat de buurlanden dit deden. Op 30 mei 2024 publiceerde Omroep Gelderland daarover het artikel: 'Giftige dampen ontgassen mag straks niet meer, maar met deze truc doen schepen het toch' Strekking van het artikel: *Het ontgassingsverbod voor schepen dat op 1 juli ingaat, kan worden omzeild met een truc. Daarbij komen giftige dampen vrij die het verbod had moeten voorkomen. Uit documenten in handen van Omroep Gelderland blijkt dat dit nu al gebeurt. Dat is strafbaar want het is een economisch delict. "Wij horen dat die boetes gewoon worden ingecalculeerd."*

Bij eerdere mondelinge vragen van de SP over de stand van zaken rond varend ontgassen (statenvergadering van april) gaf gedeputeerde Drenth aan dat de provincies er bovenop zitten maar ook dat er op 1 juli niet voldoende ontgassingsinstallaties zullen zijn. Hij gaf ook aan dat de e-noses onderdeel uit gaan maken van de monitoring en handhaving volgens Rijksplannen. In de mededelingenbrief van april geeft GS nogmaals aan zich zorgen te maken of het landelijk verbod per 1 juli wordt gehaald, vanwege het uitblijven van vergunningaanvragen voor ontgassingsinstallaties. En wijst erop dat er nog goede afspraken gemaakt moeten worden tussen het Rijk en de omgevingsdiensten over de samenwerking in het ketentoezicht. Deze zorgen zijn geuit in een brief van het IPO aan de minister (11 april 2024). De bewindsman wordt daarin gevraagd om de marktpartijen op te roepen tot actie en om op zeer korte termijn afspraken te maken over de handhaving van het verbod. Ook spreken provincies en omgevingsdiensten nogmaals uit dat het verbod in het belang van het voorkomen van gezondheids- en milieuschade onverkort in moet gaan op 1 juli 2024.

Dat brengt de fracties van de SP en GroenLinks tot de volgende schriftelijke vragen:

1. Bent u bekend met de berichtgeving van Omroep Gelderland van 30 mei 2024? Zie: <https://www.gld.nl/nieuws/8154999/giftige-dampen-ontgassen-mag-straks-niet-meer-maar-met-deze-truc-doen-schepen-het-toch>
2. Daarin stelt de Omroep het volgende: *Uit documenten die Omroep Gelderland in handen kreeg van een bezorgde schipper, blijkt dat dat zogenoemde 'omkatten' nu al gebeurt. In die documenten is te zien dat de vrachtbrief van de tanker is aangepast. Op die manier wordt verhuld welke stof er daadwerkelijk in zit. De gegevens van de tanker zijn door Omroep Gelderland geverifieerd.* Bent u het met ons eens dat het niet naleven van het verbod op varend ontgassen zeer onwenselijk is en dat strenge handhaving van het verbod aan de orde is?
3. Omroep Gelderland meldt ook: *'Ook schrijft de inspectie in een brief dat ze niet de middelen heeft om dit aan te pakken. Het risico: het verbod blijkt een papieren werkelijkheid. "Het gevolg van het omkatten is dat het doel van de regelgeving de*

komende drie jaar niet of nauwelijks zal worden bereikt", aldus de inspectie. Bent u het met ons eens dat zo'n houding van de inspectie onaanvaardbaar is en dat het verbod niet slechts een papieren werkelijkheid mag worden? Wat kunt u doen om ervoor te zorgen dat het verbod in Gelderland wel degelijk gehandhaafd gaat worden? Welke rol kunnen de e-noses daarbij spelen? Kunt u aangeven wat de stand van zaken is betreffende Gelderse e-noses?

4. Bent u bereid om in IPO-verband nogmaals bij de minister aan te dringen op het belang van handhaving van het verbod per 1 juli en van het goed organiseren van de handhaving van varend ontgassen inclusief het ketentoezicht? En bent u bereid de staten op de hoogte te houden van de voortgang hiervan?
5. Wat is de actuele stand van zaken betreffende Gelderse ontgassingsinstallaties voor tankschepen op onze rivieren, vergunningverlening voor ontgassingsbedrijven en toezicht op aan- en afvoer van teruggewonnen restlading in tankschepen? In de mededelingenbrief heeft u het over twee mogelijke initiatieven in Gelderland maar nog geen enkele concrete aanvraag voor een vergunning. Is daar inmiddels verandering in gekomen? En wat is uw inschatting voor wanneer we de eerste ontgassingsinstallatie in Gelderland operationeel is?
6. Bent u bereid om te onderzoeken of als marktpartijen er niet in slagen voldoende ontgassingsinstallaties te realiseren, de provincie Gelderland samen met andere overheden het initiatief kan nemen voor publieke ontgassingsinstallaties?

Met vriendelijke groet,

Eric van Kaathoven (SP), Charlotte de Roo (GroenLinks)